

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
WERKENDAM**

04 De verhoging
van het Lam

08 P. Waldes onder
Gods Woord

09 Jullie trouwdienst

Opgewekt

wijlen ds. A.F. Honkoop

Er staat in deze tekst: 'opgewekt om onze rechtvaardigmaking'. En juist dat kleine woordje 'ons' is van de grootste betekenis. Of het wel of niet was om ónze rechtvaardigmaking zal beslissend zijn voor de eeuwigheid.

► En opgewekt om onze rechtvaardigmaking.

Romeinen 4:25b

Het zal er op aankomen of Jezus wel of niet ónze schuldenlast droeg en aan Gods recht voor óns heeft voldaan. Of Hij wel of niet voor ons de dood is ingegaan en is opgewekt om onze rechtvaardigmaking. Welnu, het antwoord op die vraag kan alleen God door Zijn Geest ons geven. Al zijn we van kindsaf aan bij de waarheid opgevoed, al zijn we niet onkundig in geestelijke zaken, al weten we dat de Heere Jezus voor al Zijn volk het leven en de zaligheid verworven heeft, dit alles geeft geen antwoord

op de vraag of 't ook voor óns persoonlijk is.

Voor al Gods uitverkorenen, voor al Zijn volk, heeft Hij geleden, is Hij gestorven en begraven en ten derden dage opgewekt van de doden. Maar, om welgetroost te leven en zalig te sterven, zullen we meer moeten weten. Dan gaat het over de wetenschap dat het ook ons persoonlijk geldt. Juist om die wetenschap zal het dan ook die zondaar of zondares te doen zijn, die door het ontdekkende licht des Heiligen Geestes zichzelf leert kennen als een onwaardige, dood- en doemschuldige voor Gods heilig aangezicht. Daarom is het zo profijtelijk als God ons geen rust schenkt zolang die wetenschap gemist wordt. Waar die wetenschap gevonden wordt, geeft ze een blijvende troost en de kennis in onze harten met God verzoend te zijn door de dood Zijns Zoons.

Mijn Verlosser

O, die troost ontvalt niet in de hoogste strijd, in alle benauwdheden, onder alle beproevingen, ja zelfs niet in die wegen waarin de Heere Zijn aangezicht verbergt. Job kon zeggen in het diepst van zijn beproevingen: 'Ik weet: mijn Verlosser leeft'. Het is dus zeer wel mogelijk ervan verzekerd te zijn dat we in Christus voor God rechtvaardig zijn, omdat de Christus ons als Verlosser en Zaligmaker van God geschonken is.

Zal niet elk van Gods kinderen, althans, wanneer ze op hun plaats zijn en niet zijn vastgevangen op de klip van gevoeligheden en gemoedelijkheden, ernaar uitzien om die wetenschap van God te mogen ontvangen? Zeker, ook Gods bekommerde volk mag weleens zoete tijden doorleven. Hoe lieflijk en dierbaar kunnen 's Heeren vertroosting, hoe ruim de weg der zaligheid hun ontsloten, hoe heerlijk de Koning in Zijn schoonheid aanschouwd zijn, maar... met dat alles missen ze dat ene, wat niet gemist kan worden, namelijk de wetenschap dat ze in en met Christus zijn opgewekt. Daar ze de bewuste staatsverwisseling niet

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE WERKENDAM

In 1920 sluit de in 1887 ontstane Dolevende Kerk te Werkendam - later Gerefomeerde Kerk B genoemd - zich aan bij de Gerefomeerde Gemeenten. Sinds 1891 komt deze gemeente aan de Hoogstraat bijeen. Nadat er problemen rondom

ds. J. Overduin zijn ontstaan, scheurt de gemeente in 1930 in tweeën. In 1945 wordt op last van de NSB de toren van het kerkgebouw verwijderd. In hetzelfde jaar worden de plaatselijke Hervormde en Gerefomeerde Kerk opgeblazen, waarna het kerkgebouw aan deze gemeenten wordt afgestaan. Zelf krijgt men dan onderdak in de Christelijke Gerefomeerde Kerk. In 1967 wordt het kerkgebouw vernieuwd en uitgebreid en wordt de hoofdingang verplaatst naar de Amerscamp. In 1987 valt het besluit om aan de Sigmondstraat tot nieuwbouw over te gaan. Op 7 november 1989 neemt ds. J. Mol de nieuwe Bethelkerk (met 800 zitplaatsen) in gebruik met een preek over 2 Kronieken 6:20. In 2003 wordt het aantal zitplaatsen uitgebreid tot 1350. De geschiedenis van de gemeente is beschreven in 'Bethel in Werkendam'. Het aantal belijdende leden bedraagt 906, het aantal doopleden 824.

doorleefden, kunnen ze niet zeggen: We weten dat we zijn overgegaan uit de dood in het leven, of zoals Paulus zegt in onze tekst: 'opgewekt om onze rechtvaardigmaking'. Er kan veel gezien en ervaren zijn van Jezus' liefde, Zijn borgtochtelijk werk, zelfs van Zijn zoen- en kruisdood, en toch, met dat alles, kan er nog zo'n leegte in de ziel zijn.

Hij zal Zichzelf als de opgestane Levensvorst aan ons hart moeten openbaren en verklaren.

Om het leven in Jezus te vinden, zullen we ons eigen leven moeten verliezen.

Evenwel, de weg die daartoe leidt, is een weg die door de diepte van de dood gaat. Om het leven in Jezus te vinden, zullen we ons eigen leven moeten verliezen. En juist dat kunnen we niet en willen we niet. We strijden ertegen en satans woord wordt waarheid: Huid voor huid en al wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven. En toch, ons leven hebben we verbeurd. We hebben naar het rechtvaardig vonnis de dood verdiend. Maar juist dat vonnis kunnen we niet aanvaarden. Immers, het aanvaarden daarvan houdt in om zelf de dood in te moeten. Dan openbaart zich de zo diep ingewortelde vijandschap. In die wegen leren we onszelf pas recht kennen als vijanden van God en van het kruis van Christus.

Wraakzwaard

In de zangtijd van Gods kinderen kan het hart zo vol liefde zijn. Wie kan dan geloven dat in ons hart toch nog zo onuitsprekelijk veel leeft waar we aan sterven moeten. Met Petrus kunnen we soms wel gaan denken dat we met

Jezus sterven kunnen; maar als God het wraakzwaard van Zijn gerechtigheid tegen ons gaat richten, dan blijft er van die liefde niets over. De diepe wortel van dit alles ligt daarin, dat we meer ophebben met ons eigen leven en eigen zaligheid dan met de ere Gods.

Het zal eens daar moeten komen dat we niet meer vragen hoe ik zal zalig worden, maar dat we vragen hoe God aan Zijn eer zal komen. En God kan alleen verheerlijkt worden in de handhaving van Zijn Goddelijk recht. O, welgelukzalig is de zondaar die God brengt waar wij onszelf niet brengen kunnen. Die, gedagvaard voor het Goddelijk gericht, Gods recht omhelzen mag en zijn eigen vonnis ondertekenen gaat. Dan is er één ding in onze ziel wat alles overheersen gaat, de liefde tot Gods heilige deugden en volmaaktheden. Wat mag het wonder dan groot worden dat er voor zulk één nu nog zaligheid is, niet omdat God Zichzelf of Zijn recht krenkt, maar omdat Gods deugden verheerlijkt zijn in Golgotha's offer en Gods recht voldoening vond in Hem, Die is overgeleverd om onze zonden, maar ook opgewekt om onze rechtvaardigmaking.

Gerechvaardigd

God Zelf heeft voor Zijn eer gezorgd. De Vader Zelf gaf Zijn eniggeboren Zoon en Deze gaf voldoening in de plaats der Zijnen. Dan mogen we uit de hand van Hem, tegen Wie we gezondigd hebben, de Zaligmaker ontvangen met al Zijn volheid en Zijn eeuwige gerechtigheid. Dan is Jezus de onze, Zijn gerechtigheid de onze, Zijn leven het onze en Zijn rechtvaardigmaking de onze. Hoe groot is toch dit wonder om in Christus rechtvaardig, zonder zonde te zijn, ja, zo volkomen, als hadden we nooit zonde gekend noch gedaan. Dan mogen we weten: 't Was ook voor mij, zo'n doemschuldig hellewicht, dat Jezus sterven wilde, maar 't is ook voor mij, dat Hij nu eeuwig leeft. ♦

(Uit: De Saambinder, 10 april 1986)

Uit:
DE GENEZING VAN DE
BLINDE BARTIMEÛS
Theodorus van der Groe
(uitg. Den Hertog, Houten, 2020).

ZEVEN LEERREDENEN

Over LUKAS 18:35-43

Derde tekst uit Lukas 18:35-43

En zij boodschapten hem dat Jezus de Nazaréener voorbijging. En hij riep, zeggende: Jezus, Gij Zoon Davids, ontferm U mijner!

Lukas 18:37 en 38

Geheel anders was het gelegen met die arme blinde man, over wie in onze tekst wordt gesproken. Hij had de Heere Jezus niets te offeren of aan te bieden, want hij was een zeer ellendige ziel, een doodarme blinde bedelaar, zittende langs de weg om van de goede lieden aalmoezen te vergaderen. En daarom, zodra hij van de schare hoorde dat Jezus van Nazareth bij hem voorbijging, deed hij meteen zoals de Heere Jezus gedaan wilde hebben. Hij dacht er niet aan om Hem iets te offeren of aan te bieden tot verkrijging van Zijn gunst, maar hij begaf zich onmiddellijk, zeer verlegen met zijn gebrek en ellende, tot Zijn grote genade en barmhartigheid: hij bad en riep tot Hem, zo luid hij kon, of Hij Zich zijner wilde ontfermen!

Hij vroeg het aan Hem Die Zich dagelijks over zoveel arme, verlegen mensen ontfermde. Of Hij hem genezen en verlossen wilde van zijn droevige blindheid en of Jezus hem ziende wilde maken, ►

*De genezing van
de blinde Bartimeüs*

- gelijk dan ook onmiddellijk de barmhartigheid van de Heere Jezus over die arme verlegen mens zodanig gaande werd dat Hij hem deed naar zijn ernstig geroep en smeking, zoals in de tekst en in het vervolg daarvan gesproken wordt.

Wij gaan nu, in afwachting van de zegen des Heeren, verder met de verhandeling van deze bijzondere geschiedenis en we hopen die in enkele preken achtereenvolgens uit te leggen. We willen uit de verschillende bijzonderheden van deze geschiedenis heel gericht de nodige lessen en waarschuwingen halen en hopen er ook door vertroost te worden. De heilige Paulus leert ons namelijk: 'Al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing die in de rechtvaardigheid is' (2 Tim. 3:16). Och, dat de Heere Zijn heilig Woord daartoe nog eens levendig en krachtig wilde maken onder ons, opdat het door de genade des Heiligen Geestes die zalige doeleinden en nuttigheden op velen mocht toebrengen!

In onze tekst ontmoeten we twee zaken:

1. Het antwoord dat de schare aan de blinde Bartimeüs gaf, hem zeggende dat Jezus de Nazarener voorbijging;
2. Zijn ernstig roepen daarop tot de voorbijgaande Jezus, of Hij Zich toch zijner ontfermen wilde.

1. Wat het eerste aangaat: Wij hebben al gezien hoe de arme blinde Bartimeüs aan de weg van Jericho zat te bedelen, toen de Zaligmaker met Zijn discipelen en met een grote schare van mensen op de weg voorbijkwam, opgaande naar Jeruzalem om aldaar te lijden en te sterven. En hoe deze blinde bedelaar, toen hij het gedruis van de voorbijgaande menigte hoorde, uit nieuwsgierigheid vroeg wat dat was of wat er te doen was. Hierop waren er nu uit de schare, die hem op zijn vraag antwoordden en boodschappen dat Jezus de Nazarener voorbijging. ♦

► wordt vervolgd

1. De verhoging van het Lam
2. Zijn opstanding uit de doden
3. Zijn hemelvaart
4. Zijn zitten aan de rechterhand van God de Vader
5. Zijn wederkomst in heerlijkheid

De verhoging van het Lam

ds. P.C. Vlot, Krabbendijke

'Hij moet wassen, maar ik minder worden' (Joh. 3:30). Het is een graag aangehaald woord uit de afscheidspraak van Johannes de Doper. Maar het is wél een onmogelijk woord. Want dat betekent dat ik van mijn plaats word geduwd, dat ik moet verschrompelen.

De afgelopen weken las u in De Saambinder over Zijn vernedering. Verbrak het uw hár? Onder dat levendmakende werk komt het verlangen dat het Lam Gods verhoogd wordt in de ziel. Ként u dat verlangen?

Wat is de verhoging?

In ons kerkelijk weekblad staan we in vijf artikelen stil bij de verhoging van Immanuël: de trappen van Christus' verhoging. Maar wat houdt dit eigenlijk in? De verhoging van Christus is vóór alles de weg tot de verheerlijking van de Drie-enige God. Niet de mens

staat daarin centraal, maar de eer van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Verhoging heeft alles te maken met vernedering. Wie verhoogd wordt, komt van beneden. Zo ging het met Immanuël: Hij daalde diep af in de gestalte van een Dienstknecht, maar werd na Zijn volbrachte werk door de Vader verhoogd met eer en heerlijkheid. Zijn verhoging is de zekere weg waarop Zijn afgelegde heerlijkheid weer gaat oplichten. Het zijn geen verhalen, maar heilsfeiten: gebeurtenissen die werkelijk plaatsvonden.

- De verhoging van Christus is vóór alles de weg tot de verheerlijking van de Drie-enige God. Niet de mens staat daarin centraal, maar de eer van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

En niet zonder inhoud. Ze zijn onmisbaar voor de voortgang van het zaligmakend werk in verloren zondaren. Omdat verwerking en toepassing van het heil niet te scheiden zijn.

Deze vier heilsfeiten vinden we terug in het Woord van God:

1. Zijn opstanding uit de doden
2. Zijn hemelvaart;
3. Zijn zitten aan de rechterhand van God de Vader;
4. Zijn wederkomst in heerlijkheid.

Wie wordt verhoogd?

Het is de Zoon van God in Zijn menselijke natuur, Die verhoogd wordt. De Godheid van Christus is altijd onveranderlijk volkomen geweest. Als het dus gaat over Zijn vernedering en verhoging, dan gaat het over de menselijke natuur van Christus. Daarom bidt Immanuël in het Hogepriesterlijk gebed: 'En nu, verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelfen, met de heerlijkheid die Ik bij U had eer de wereld was' (Joh. 17:5).

Waarom wordt Hij verhoogd?

Zijn vernedering bereikte het dieptepunt op Golgotha's kruisheuvel, waar Hij uitriep: 'Het is volbracht'. Dáár bracht Hij het verzoenend middelaarswerk tot zijn volkomen (doel) einde. Christus heeft het werk volbracht

Wie verhoogd wordt, komt van beneden.

dat Hij in de raad des vredes op Zich nam en dat Hij in de staat van Zijn vernedering/beschuldiging uitvoerde. De schuld werd volkomen gedragen, de straf tot het uiterste ondergaan en de gehoorzaamheid tot in elk gebod volmaakt vervuld. Het kon niet anders dan dat de Vader Hem naar recht, dus rechtvaardig, zou verheerlijken om wat Hij volbracht had.

Maar wat betekent dat volbrachte werk nu voor ons? Zijn vernedering én verhoging vragen om toepassing in het hart, om beleving in de ziel. Met Hem sterven en met Hem leven zijn immers onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Daarom: Is Christus ook in úw hart verhoogd? Of wordt Hij daar nog vernederd, miskend en genegeerd?

Wat is het doel van Zijn verhoging?

In Zijn vernedering heeft Hij de levendmakende Geest verworven. In het uur van Gods welbehagen dringt de Heilige Geest het hart binnen (Dordtse Leerregels, hoofdstuk 3/4, par. 11). Daar wordt mij helder getoond dat ik God schandelijk vernederd heb. In mij heeft zich

een ándere verhoging voltrokken: de satan heeft zich hoog verheven in mijn hart. Weet u wat nog meer omhooggeschoten is in mij? De schuld, een berg zonder

getal, die almaar groeit. En ook mijn eigen persoon is daarin meegegroeid: ik leid een trots bestaan. In mijn hart ligt de goddeloosheid klaar zoals vergif in een reservoir! Ook verdriet en ellende doen het water in de ziel vaak tot grote hoogte stijgen. Is het nu niet hoog tijd voor úw ziel, dat God in Christus daarin verhoogd gaat worden? Dat Immanuël glorieus boven al deze kwaden in uw ziel gaat uitstijgen? Het heil viel de vernederde verloren zoon ten deel, dan wordt u daarvan niet uitgesloten. Dan is allereerst nodig dat de Geest van Immanuël u tot het leven wekt. Dat de geloofsvereniging met de Levensvorst tot stand komt.

Kom lezer, in Zijn ambten is deze Vorst nog niet uitgediend. Daarom verkeert u nog onder het Evangelie van de levende Jezus. De verhoging van Immanuël is reden tot mijn diepe vernedering: in wil en verstand! Verlang en smee: 'Verhoog U, HEERE, in Uw sterkte; zo zullen wij zingen en Uw macht met psalmen loven' (Ps. 21:14). ♦

Gewaardeerde leesdiensten

Hoe ervaren we onze leesdiensten? Het Reformatorisch Dagblad publiceerde de achterliggende weken redactie-onderzoek naar dit onderwerp. Voor ons is dit een belangrijk en actueel onderwerp. Reden om er in deze Bijbels Beschouwd bij stil te staan.

ds. G.W.S. Mulder, Ridderkerk

Elke maand 3 tot 6 leesdiensten; dat is nog altijd de praktijk voor de helft van de leden van ons kerkverband. De andere helft heeft gemiddeld één zondag in de maand leesdienst. Tijdens zo'n dienst leest een ouderling een preek. Leesdiensten vormen bij gebrek aan predikanten een noodvoorziening. Onze gemeenten waarderen de leesdiensten over het algemeen positief. Er is dus begrip en draagvlak voor de leesdiensten (als noodoplossing). En dat is reden tot dankbaarheid.

'Predik het Woord', zo luidt in Gods Woord bij herhaling de opdracht aan de predikers. Prediken betekent verkondigen. Gods Woord is opgeschreven. De opdracht is dus niet om het voor de gemeente te lezen, maar te preken. Zo zorgt de Heere dat Zijn eeuwige Woord passend en aansprekend wordt overgedragen op hoorders van allerlei tijden en plaatsen.

Oude schrijvers

Onze gemeenten zijn ontstaan en gegroeid onder de leesdiensten. In het onderzoek is terecht de vinger gelegd bij de voorkeur die er in die tijd was voor de oude schrijvers. Hiermee bedoelen we preken van predikanten uit de 17e en 18e eeuw, zoals A. Comrie, Th. van der Groe, A. Hellenbroek en B. Smijtegelt.

Zij woonden en werkten in Nederland. In dezelfde tijd waren er in Engeland en Schotland ook getrouwe predikers. Daaraan zijn de namen verbonden van Th. Boston, de gebroeders Erskine en J. Owen. Onze voorgelachten vonden in deze oude preken een krachtige aansluiting bij de Bijbelse boodschap. In hun tijd werd die gemist. Zodoende ervoeren ze een gebrek aan geestelijk onderwijs. Zo'n 25 jaar geleden werd in een kleine 10% van de leesdiensten een preek van zo'n oudvader gelezen.

Dat percentage is de laatste tijd gehalveerd.

Hoe is dit te verklaren? Uit het onderzoek kwam naar voren dat ouderlingen bij de keus van de leesprek veel aandacht geven aan de verstaanbaarheid ervan. De preek is immers bedoeld om aan te spreken. Het is te waarderen dat ouderlingen dat laten meewegen in de keus van de leesprek.

Tegelijkertijd bleek dat kerkgangers het ook als een gemis ervaren dat minder preken van oude schrijvers worden gelezen. Het viel mij op dat daarbij werd gewezen op 'diepgang'. Kerkgangers geven aan die bij preken van oude schrijvers meer te ervaren dan bij hedendaagse preken. Heeft een preek die vandaag de dag goed verstaanbaar is dan minder diepgang? Dat zou niet te wensen zijn. Verstaanbaarheid moet niet ten koste gaan van diepgang, maar juist de diepgang ten goede komen. Dit punt uit het onderzoek spoort ons als predikers en luisteraars aan om ons daarin te oefenen.

Voorbeeld

Bevatten preken van oude schrijvers meer Evangelie dan hedendaagse preken? Dat is een andere gedachte die me opviel in de bespreking van de onderzoeksresultaten. Dit onderzoek biedt te weinig houvast om daar stellige uitspraken over te doen. Wel hadden onder ons gerespecteerde oude schrijvers vaak een goed onderbouwde en evenwichtige

► Onze gemeenten zijn ontstaan en gegroeid onder de leesdiensten.

aanspraak van de gemeente. Als het gaat om bijvoorbeeld waarschuwen, aansporen en nodigen mogen zij zeker als voorbeeld dienen. Daar komt nog iets bij. Zij moesten waarschuwen tegen zonden of dwalingen in hun tijd. Veel preken die nu nog van hen worden gelezen zijn zo indrukwekkend omdat zij met hun boodschap kerkelijke spanningen en theologische debatten wisten te overstijgen. Ook hierin kunnen wij als predikers vandaag van de oude schrijvers leren. Waarschuwen kan nodig zijn. Maar reactie-preken hebben uiteindelijk minder zegingskracht. Laat in de preek het Woord van God zijn vrije loop mogen hebben. Ook voor een onbekeerlijke overtreder van Gods Wet en voor een oppervlakkige vijand van het Evangelie heeft de prediker een boodschap. Wet en Evangelie moeten worden verkondigd; ernstig en welmenend aan het hart gelegd – juist van hen. Naar Gods vrijmachtige genade werkt de Heilige Geest het heil in Christus in de hoorders uit.

Graag wil ik ouderlingen aanbevelen de oude schrijvers niet te vergeten. Wat mij betreft is het jammer dat het aandeel van deze preken afneemt. Het zou goed zijn als met name broeders die geoefend zijn in het preeklezen regelmatig de oude schrijvers een plaats geven. Eén ding tot bemoediging: de ervaring leert dat preken die gericht zijn op de kernzaken van onze verhouding tot God, het minste last hebben van aansluitingsproblematiek. Intussen blijft verstaanbaarheid een belangrijk kenmerk van de prediking. Daarbij is het belangrijk dat de hoorders (in elk geval de hoofdlijn van) de preek goed kunnen volgen. Maar het gaat in de kern om het verstaan met het hart. 'En alzo worden de verborgen dingen zijns harten openbaar; en alzo vallende op zijn aangezicht, zal hij God aanbidden, en verkondigen dat God waarlijk onder u is' (1 Kor. 14:25). Hoe wonderlijk als de Heere zo het hart vernieuwt en richt op Zijn Woord. Hij werkt het ware geloof doordat in de prediking - ook door middel van leesdiensten! - zondaarsharten worden gegrepen en verklaard door het Woord. Ziet u zo biddend uit naar de eerstvolgende leesdienst? ♦

Schemermensen in de nacht

J. van 't Hul, Lieren

**En Nicodémus kwam ook
(die des nachts tot Jezus eerst gekomen was).**

Johannes 19:39a

Nog eenmaal zien we in de Bijbel Nicodémus terug. In Johannes 19 vers 38 tot en met 42 lezen we over de begrafenis van de Heere Jezus. Als Jezus aan het kruis gestorven is, schrijft Johannes over Jozef van Arimathéa, een lid van de Joodse Raad. Toch is hij ook een volgeling van Jezus van Nazareth, hoewel, in het geheim, 'bedekt om de vreze der Joden' (Joh. 19:38b).

Jozef krijgt van Pilatus de toestemming om het lichaam van de middelste kruiseling te mogen begraven. Bij het kruis krijgt hij opeens hulp, gezelschap, van Nicodémus. Ze zijn ambtsbroeders, collega's van het Sanhedrin. Ze kennen elkaar, maar niet goed genoeg om te weten wat er in het hart van de ander leeft. Van elkaar weten ze niet dat ze beiden de onberouwelijke keus hadden gemaakt, dat ze allebei in de Rabbi uit Galiléa de Christus der Schriften hebben gezien. Met z'n tweeën gaan ze het lichaam van Jezus begraven. Deze geheime volgelingen van de Meester, deze 'schemermensen', zoals ze wel zijn genoemd, zetten hun licht niet langer onder de korenmaat, maar gaan het helder laten schijnen.

'Als de nacht komt, verschijnen de sterren. En zo hebben in de nacht van Christus' dood twee schitterende sterren een heerlijke glans verspreid. Sommige bloemen bloeien slechts in de nacht; zulk een bloesem nu was de moed van Jozef en van Nicodémus' (Spurgeon).

Beide kameraden hebben een mengsel van mirre en aloë (dure zalven en specerijen) bij zich, en ook een nieuw lijnwaad als grafkleed. Samen gaan ze als begrafenisdiensdieners hun Meester eervol ter aarde bestellen, want Hij is al hun liefde waardig geworden. Zo wordt de profetie vervuld, want dit is alles testamentair bepaald. Maar

daar begrijpen Jozef en Nicodémus nog niets van.

Bij de middelste kruispaal op Golgotha beklimmen ze de ladder, wrikken voorzichtig de spijkers uit Zijn handen en voeten los en nemen behoedzaam het dode lichaam van de Leeuw uit Juda's stam af van het kruis. Dan voorzien ze het lichaam van specerijen, wikkelen het in linnen doeken, Zijn doodshemd. Toen Hij geboren werd, werd Hij in doeken gewonden door twee mensen die Hem liefhadden. Nu Hij begraven zal worden, is het niet anders.

Dan nemen ze Hem in hun armen en dragen ze hun enige troost in leven en in sterven weg van het kruis. Zo schuift de stille rouwstoet in staatsie de vloekberg af. En onderweg zien ze niemand dan Jezus alleen.

In de tuin van Jozef van Arimathéa bewijzen Jozef en Nicodémus hun Meester eerbiedig de laatste eer. In Jozefs hof gaan ze met Jezus de dood in.

Er is niet veel belangstelling. Slechts een paar verslagen vrouwen kijken vanaf een afstand toe. Hier passen ook geen rituelen, geen formaliteiten en geen toespraken. Niemand die het woord wenst te nemen, zelfs Petrus niet. Een stille begrafenis past het beste bij Hem, Wiens Koninkrijk niet komt met uiterlijk gewaad.

In stilte leggen Jozef en Nicodémus het ontzielde lichaam van hun Zielenvriend neer in de grafkamer, in het stof des doods. Lager kunnen ze Hem niet leggen. Ze zaaien de Fontein des levens als een tarwekorrel in de aarde. Zo zetten ze een dode Jezus bij in het voltooide verleden.

Als alles gedaan is, rollen ze de zware steen voor de deur van het graf. Dan gaan ze weg, de sabbat tegemoet en de morgen der verrijzenis. ♦

► slot

Petrus Waldes onder Gods Woord

ds. C.J. Meeuse, Arnhem

Indrukwekkend was de schamele optocht die in het jaar 1168 door de stad Lyon trok en de snelstromende Rhône overstak. Ze waren op zoek naar een nieuw vaderland, waar ze de vrijheid hadden om een leven te leiden in overeenstemming met Gods Woord.

Dat laatste was zichtbaar aan de grote Franse Bijbels die meegedragen werden. Die Bijbels waren van veel meer waarde dan de andere sobere bezittingen die men bij zich had. Die mensen heetten niet voor niets 'de armen van Lyon'. Het was begonnen met een sterfgeval in de onmiddellijke omgeving van Petrus Waldes, een voornaam burger van de bloeiende stad Lyon. Waldes, een rijk koopman, had gezien hoe zijn beste vriend in een gemeentevergadering plotseling stierf. Kort daarna had hij in een preek van een rondtrekkende monnik woorden van Jezus gehoord. Daardoor had hij afstand leren doen van zijn bezittingen. Waldes had zijn grote vermogen verdeeld: een derde deel was voor zijn vrouw, die hem overigens niet wilde volgen in een leven van armoede, een derde deel was voor de armen van de stad Lyon, en een derde deel was voor de vertaling van de evangeliën in de Franse taal, opdat iedereen daar kennis van kon nemen. Petrus Waldes wilde zijn leven voortaan besteden aan de verbreiding van Gods Woord en aan het helpen van de armen. Een van de grootste huizen in de stad was zijn eigendom geweest, maar hij stichtte er een ziekenhuis in, bestemd voor de armen uit Lyon.

Geëxcommuniceerd

Een paar honderd arme mensen, zonder wapens of dure bezittingen,

volgden Petrus Waldes, mannen, vrouwen en kinderen. Zijn eigen vrouw en beide dochters bleven achter. De zondag voor zijn vertrek had de aartsbisschop bekendgemaakt dat Petrus en zijn volgelingen geëxcommuniceerd en verbannen werden. Voordat de zon een volgende avond zou ondergaan, moesten ze, op straf van de dood, de stad verlaten hebben. De reden van hun verbanning was niet alleen het bezit van de Bijbel - die

► Petrus Waldes op het Reformatie-monument te Worms.

zij lief gekregen hadden en nu in hun eigen taal lezen konden - ook verzetten ze zich tegen allerlei dwalingen in de kerk van Rome. Die dwalingen waren strijdig met Gods Woord, zoals het knielen voor beelden en reliëfs van Maria en heiligen, de leer van de mis en de transsubstantiatie, van het vagevuur en de vergeving der zonden door de priesters, maar ook de aflaten en het gezag van de paus. Al die zaken werden door hen verworpen. Alleen al het bezit van de Bijbel was in de ogen van de aartsbisschop en de kerk al genoeg om hen te verbannen of zelfs te doden.

Marskramers

Met de Bijbel onder de arm liep Petrus Waldes aan het hoofd van de zacht zingende stoet. Gezinnen droegen Provençaalse dracht. Sommigen liepen met een zwaarbeladen ezel. Veel vrouwen hadden een kleine op de arm. Vastberaden gaf Petrus leiding aan zijn 'armen van Lyon'. Zijn volgelingen stuurde hij later twee aan twee het land door om als marskramers met hun handelswaar de heilboodschap uit te dragen. Op de grens van Frankrijk en Italië en in de valleien van Piëmont was wel ruimte waar ze konden wonen, maar hevige vervolgingen van de zijde van Rome brachten er honderden op de brandstapel. Door contacten met onder anderen Hussieten zwierven ze later breder uit. Men zocht en vond aansluiting bij de Reformatie.

Vroege hervormers

Moderne historici trekken in twijfel of de naam Waldenzen wel van Petrus Waldes komt. Hoe het ook zij, de Waldenzen moeten als voor-reformatische hervormers worden beschouwd. In een belijdenis van de Waldenzen uit de twaalfde eeuw lezen we 'dat Christus beloofd is aan de vaders die de wet ontvangen hebben, opdat ze uit de wet hun zonden, ongerechtigheid en zedelijke onmacht zouden leren kennen en daarom op de komst van Christus zouden hopen, Die voor hun zonden voldoen en de wet vervullen kon'. Is dat ook onze belijdenis, en leven wij ook zo onder Gods Woord? ♦

Jullie trouwdienst

ds. P. Mulder, Koudekerk a/d Rijn

Trouwplannen maken is iets heel moois in het leven van twee jonge mensen. Als het daartoe komen mag in je leven, is dat een zegen die de Heere geeft. Hij brengt aan de man zijn vrouw toe door Zijn hand, en omgekeerd. In dit artikel gaan we in op een paar punten die bij het kerkelijk huwelijk van belang zijn.

Als je trouwplannen begint te maken, informeer je al snel even of de belangrijkste mensen die er op die dag bij moeten zijn, ook kunnen. Je ouders bijvoorbeeld, en misschien enkele speciale vrienden. Ook ga je vroegtijdig informeren of de trouwlocatie beschikbaar is, en de plaats waar je de feestelijkheden wilt houden. Dit zijn belangrijke dingen, en je weet dat je er vroeg bij moet zijn.

De kerkdienst bespreken

In dit vroege stadium moet je ook aan de kerk denken. Het is immers belangrijk om op je trouwdag Zijn zegen te vragen en naar Zijn Woord te luisteren! Het is vanzelfsprekend dat je trouwdienst plaatsheeft in de gemeente waartoe jullie behoren. Het is een gewone eredienst, onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad. Het is dus geen particuliere dienst van het bruidspaar.

Als jullie gemeente een eigen predikant mag hebben, moet je hem in dit stadium bellen en vragen of het huwelijk op die bedoelde datum zou kunnen. Natuurlijk moeten ook de scribe en de koster ingelicht worden. Maar de dominee weet wel hoe dat het handigst kan gedaan worden. Als je niet allebei tot dezelfde gemeente behoort, is het meestal gebruikelijk dat de trouwdienst plaatsheeft in de gemeente waar de aanstaande bruid thuis is. Maar,

► De Heere wil Zijn zegen aan de gehuwden schenken.

misschien gaan jullie wel wonen in de plaats van de aanstaande bruidegom. Mogelijk vinden jullie het daarom beter dat de trouwdienst in de gemeente van de bruidegom plaatsheeft. Dat is natuurlijk niet verboden, maar overleg dat wel tijdig met beide predikanten en kerkenraden.

Binnen de gemeente

Misschien zijn er redenen waarom jullie de trouwdienst ergens anders zouden willen laten plaatshebben. Bedenk en overleg dat dit eigenlijk niet de goede weg is. Je hoort bij de gemeente en trouwt binnen de gemeente. Het is goed dat de gemeente dan ook kan meeleven en naar de kerkdienst kan komen. De eerlijkheid gebiedt op te merken dat de opkomst vanuit de gemeente bij veel trouwdiensten niet zo groot is. Dat is jammer, en dat is ook niet goed.

Daar zou de gemeente op moeten letten. Soms wordt daarom een dienst gehouden die bijvoorbeeld pas om 18.30 uur begint. Dan zijn er vast meer mensen in de gelegenheid om de dienst bij te wonen.

Er moeten wel heel goede redenen zijn om een trouwdienst elders te willen houden. Als die redenen er niet zijn, zouden jullie dat niet moeten doen. Denk aan de gemeente die met jullie meeleeft, waar voor jullie en voor jullie huwelijk gebeden wordt, waarin je een plaats hoopt te krijgen, enzovoort.

Vacante gemeente

Hebben jullie geen eigen predikant, dan is de kerkenraad het eerste aanspreekpunt. De huwelijksdienst is immers een eredienst onder leiding en verantwoordelijkheid van je eigen kerkenraad. Neem dan ook in een vroeg stadium contact op met de scribe of met de voorzitter van de kerkenraad. Met hem overleg je over de trouwdatum en ook over de predikant die de trouwdienst leidt. Gewoonlijk zal dat de consulent zijn, of de predikant van de gemeente waartoe de

bruidegom behoort als je trouwt in de gemeente van de bruid. Soms is er reden een andere predikant te vragen, bijvoorbeeld omdat die directe familie is. Goed en tijdig overleg is steeds heel belangrijk. Bijzondere vragen kunnen zich voordoen als jullie niet tot hetzelfde kerkverband behoren. Daarin moet tijdig in biddend opzien tot de Heere een goede weg gevonden worden. Dan kan bij het huwelijk een gewone, kerkelijke weg gegaan worden.

In al deze dingen is de gewone kerkelijke gang van zaken belangrijk. Het belangrijkste is natuurlijk de leiding en de zegen van de Heere. Daar mogen en moeten jullie om bidden: 'Ken Hem in al uw wegen'. En Hij wil Zijn zegen aan de gehuwden schenken, want het huwelijk is Zijn inzetting. ♦

Een stem voor het gezin

M.R. (Mettie) de Braal-Prins,
coördinator Preventie en Toerusting Stichting De Vluchtheuvel

Gezinnen bevinden zich buiten het paradijs. De gevolgen daarvan komen soms pijnlijk duidelijk aan het licht. Is dit voor kinderen wel de beste, meest veilige plek om op te groeien?

Uit onderzoek blijkt dat het gezin voor kinderen nog steeds de beste setting is om op te mogen groeien tot volwassenen. Sterker nog, de Bijbel laat daar geen twijfel over bestaan. Psalm 78 zegt dat God 'een getuigenis heeft opgericht in Jakob, en een wet gesteld in Israël, die Hij onze vaders geboden heeft, dat zij ze hun kinderen zouden bekendmaken, opdat het navolgende geslacht die weten zou, de kinderen die geboren zouden worden; en zouden opstaan en vertellen ze hun kinderen'. Kinderen maken deel uit van een gezin en van een familie. Daar ligt in de Bijbel heel sterk de nadruk op. De families leven in een gemeenschap. In een kerkelijke gemeente. Maken deel uit van een gemeenschap rondom de school. De gemeenschappen maken deel uit van een samenleving.

God heeft een wet gesteld in Israël - daar moet iedereen zich aan houden. Dat geldt ook voor onze kinderen.

Gebed voor de maatschappij

C.H. Spurgeon roept in een preek over de zegen van een christelijk gezin op om te bidden: 'Heere, woon waar ik woon en maak zo mijn huis (ander woord voor gezin) tot een zegen voor mijn buurt'. Hij verwachtte daarvan geweldige gevolgen voor de maatschappij van toen.

Hoe leren zij dat? Door te luisteren naar wat hun ouders hen vertellen en door te kijken naar hoe zij leven. Met als doel dat 'zij hun hoop op God zouden stellen en Gods daden niet vergeten, maar Zijn geboden bewaren'.

Geen eilandje

Gezinnen vormen in die context geen op zichzelf staande eilandjes, maar zijn onderdeel van een groter geheel. Kinderen opvoeden, is een serieuze taak. Prachtig, maar pittig. Ouders en opvoeders hebben daarin steun nodig van elkaar en van een gezinsvriendelijke samenleving.

Hoewel er in de politiek bijna een taboe lijkt te rusten op het denken vanuit gezinnen, klinken er ook andere stemmen. Het eind januari 2025 verschenen rapport van de Advies- en Deskundigencommissie Hervormingsagenda komt ook met een advies voor de overheid: 'Geef als overheid het goede voorbeeld en kies voor een samenhangende jeugd- en gezinsaanpak'. Daarnaast dringt de commissie aan op het benutten van natuurlijke steunstructuren. 'Jongeren en hun ouders hebben die steunstructuren keihard nodig om in de huidige complexe samenleving hun plek te vinden'. Oftewel: oog voor medeopvoeders, zoals kerk en school.

Week van het Gezin

Dat sluit naadloos aan bij de visie van de organisatoren van de Week van het Gezin, Gezinsplatform.nl. Deze

organisatie wil het gezin een stem geven in de samenleving en de belangen van het gezin vertegenwoordigen en verdedigen. 'Met de Week van het Gezin vestigen we de aandacht op het welzijn van kinderen, van ouders en van de samenleving en roepen we onze regering op om meer rekening te houden met de zorgen, lasten en verantwoordelijkheden van gezinnen'.

Verschillende aan GezinsPlatform.NL deelnemende organisaties (waaronder Stichting De Vluchtheuvel) maken zich sterk voor het bouwen aan sterke, stabiele relaties en een positief opvoedingsklimaat in de gezinnen. Ze bieden daarvoor preventief laagdrempelige toerusting aan. Om de kinderen zoveel als mogelijk is door hun (beide) eigen ouders op te laten voeden.

De Week van het Gezin vindt plaats van 11 t/m 17 mei. Het thema van deze derde editie luidt: 'Scherm uit, gezin aan', vanwege de zorgen rondom de mentale gezondheid van veel kinderen en jongeren. Onlangs plaatste De Saambinder twee indringende brieven van Evert Barten, directeur JBGG, over de geestelijke strijd rondom mediagebruik. Naast mentale problemen veroorzaakt veel beeldschermtijd fysieke schade, zoals bijziendheid. En spelen kinderen te weinig buiten.

Gezinsdag

Daarom sluit De Week van het Gezin op zaterdag 17 mei af met een actieve Gezinsdag in de buitenlucht. Gezinnen zijn dan van harte welkom op beleavingsboerderij De Groenerie in Harskamp. Het belooft een afwisselende dag te worden met onder meer een roofvogelshow, skelterbaan, springkussen, stormbaan, knutselworkshops, informatiestand van deelnemende organisaties en workshops rond het thema van de week. Tickets voor dit evenement zijn te bestellen op www.weekvanhetgezin.nl ♦

Uit den schat des Woords

div. predikanten Ger. Gem.

uitg. De Banier; 176 blz., € 23,95.

Het verschijnen van de 76e jaargang van de prekenreeks "Uit den schat des Woords" is bijzonder te noemen. In januari 2024 werd door de uitgever namelijk aangekondigd dat de 75e jaargang de laatste zou zijn... Goedbeschouwd hoeft dit boek niet aanbevolen te worden, want waar velen het beëindigen van de serie betreurden, zullen er nu velen blij zijn met de doorstart van de serie. En dat vooral om de nuttige inhoud ervan! Het is inhoud 'uit den schat des Woords'. En in die schat zijn we toch nooit uitgeleerd?

Op één preek na zijn het alle gelegenhedenpreken. Het is niet mogelijk om inhoudelijk veel over de preken te zeggen. Vanuit verschillende tekstgedeelten wordt het werk verklaard van de Drie-enige God in harten van verloren zondaren. Zondaren

die in zichzelf arm zijn én arm moeten blijven. Gelukkig is er de Heilige Geest Die dat werkt om ook zo het verlangen te verwekken naar het water van Bethlehems bornput.

In een preek daarover (1 Kron. 11:17) lezen we: 'En volk des Heeren, die Bron kan wel eens ontsloten zijn geweest. Maar het kan weer zo toegesloten zijn. Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die onder de poort is? Die vraag blijft toch elke keer opnieuw? 'O Heere, zou ik nog eens een druppel uit die Bron van Uwentwege mogen ontvangen?' En dan niets te kunnen en niets te hebben en alles te moeten missen. Ellendig en arm te zijn en niet door te kunnen breken. O, hoor dan de boodschap van deze morgen: Hij doet het Zelf. Hij komt, eenzijdig en soeverein! Wij wensen dit inhoudsvolle boek in handen van veel lezers zodat we de schatten van het Woord voor het eerst en ook steeds meer en meer zouden bewonderen.

ds. A.E. Brijder, Meliskerke

In goede aarde

ds. J.B. Huisman

uitg. Den Hertog; 144 blz., € 17,90.

"In goede aarde" bevat acht preken over de gelijkenissen die de Heere Jezus heeft uitgesproken zoals we die lezen in Mattheüs 13. Ds. J.B. Huisman, onze broeder uit Ede, geeft in de achtste preek kort samengevat weer waar het in de gelijkenissen om gaat: 'Ze leggen uit hoe het Koninkrijk der hemelen, anders gezegd: het Koninkrijk van Gods genade, gestalte krijgt in ons hart. Hoe het Evangelie van vrije genade verkondigd moet worden en hoe de Heilige Geest dat door Zijn onwederstandelijke werking toepast in zondaarsharten'.

Deze zaken vinden we in de preken ook terug, waarbij elke gelijkenis zijn eigen centrale thema en spits heeft. Elke keer wordt de vraag aan het hart gelegd hoe het is op reis naar de eeuwigheid. Onbekeerden worden aangespoord om de Heere te zoeken. Er wordt onderwijs gegeven hoe de Heere door Zijn Geest werkt in

zondaarsharten. Ook wordt eerlijk aangegeven dat er veel kan zijn wat erop lijkt, maar het toch niet is. Steeds wordt heen-gevoerd naar het enige Fundament, de Heere Jezus Christus, en hoe Hij gekend wordt in het leven van een ellendig en arm volk in zichzelf; wat in Hem te vinden is als de Parel van grote waarde.

Een citaat uit de preek die gaat over de gelijkenis van de parel van grote waarde: 'U hebt geleerd voor het recht van God niet te kunnen bestaan. Dan is het eeuwig kwijt. Maar er is gerechtigheid in een Ander. En die gerechtigheid is volkomen. Daar ontbreekt niets aan. Dat maakt die Parel zo groot, dat maakt die Parel zo schitterend, want dan ga je zien dat in Christus een volkomen gerechtigheid ligt waarmee ik voor God volkomen kan bestaan. Dat is de weg terug tot God. Dat is Christus, ja, door Wie ik in Gods gunst en gemeenschap hersteld wordt' (blz. 102).

Ook van deze prekenbundel geldt: neem en lees!

ds. A.P. Baaijens, Aagtekerke

Kerknieuws

BROEDER N.W. SCHREUDER (92) OVERLEDEN

De mens gaat naar zijn eeuwig huis. Vorige week gingen daarom in Barneveld de rouwklagers door de straten. Op zaterdagavond 12 april ging onze oude broeder N.W. Schreuder de weg van alle vlees. Wie leeft er die de slaap des doods niet eens zal slapen? Wie redt zijn ziel van het graf? Nu was het zijn tijd. Het was vooral ook Gods tijd, want de hemel vergist Zich niet.

Broeder Schreuder was jarenlang predikant in ons kerkverband. Vele jaren stond hij in Goes, het laatst diende hij de gemeente van Oud-Beijerland. Met onroering denken we aan hem terug, zeker aan zijn prediking. Er zijn weliswaar droeve dingen gebeurd, maar nog steeds denken velen met enig heimwee aan de prediking die hij heeft mogen brengen. Hij heeft niet zonder zegen gewerkt en niet zonder vrucht gepreekt. Bunyan getuigde: 'Alle hemelklokken zullen luiden als ik mag binnenkomen'. Daar komt niemand van Gods kinderen bovenuit. N.W. Schreuder werd in 1963 toegelaten tot de opleiding aan de Theologische School, samen met J. van Vliet en C. de Ridder. Deze beide medestudenten

zijn hem reeds lang voorgedaan. Na de opleiding in Rotterdam werden ze alle drie in juni 1967 beroepbaar gesteld. Uit meerdere beroepen nam kandidaat Schreuder het beroep van Goes aan. Op 25 oktober 1967 werd hij daar in het ambt van predikant bevestigd door ds. A.F. Honkoop. Ruim 27 jaar zou hij aan de gemeente van Goes verbonden blijven. In februari 1995 nam hij het beroep aan, dat vanuit de gemeente van Oud-Beijerland op hem was uitgebracht. Op 16 mei van dat jaar bevestigde ds. P. Melis hem als predikant van deze gemeente.

In het daaropvolgende jaar (maart 1996) moest de classis Ridderkerk helaas besluiten hem uit het ambt te ontsetten. Daarna heeft hij nog vele jaren samen met zijn vrouw in Barneveld gewoond.

Broeder N.W. Schreuder is niet meer. Hij bereikte de leeftijd van 92 jaar. De God aller genade gedenke de nageblaten betrekkingen. Hij werke in de lijn der geslachten!

Redactie De Saambinder

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

te Kalamazoo (Michigan, VS),
ds. P.C. Vlot te Krabbendijke;
te Ridderkerk-Slikkerveer,
ds. B. Labee te Veenendaal.

BEDANKT

voor Borssele,
ds. J. van Laar te Barneveld-Zuid;
voor Sioux Center (Iowa, VS),
ds. H.A. van Zetten te Nieuw-Beijerland;
voor Waupun (Wisconsin, VS),
ds. J.J. Witvoet te Rock Valley (Iowa, VS).

VERGADERING PS ZUID-WEST

Op donderdag 8 mei vergadert de Particuliere Synode Zuid-West in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Rotterdam-Alexanderpolder. Aanvang: 9.30 uur. Mannelijke (doop) leden zijn welkom. Op woensdag 7 mei wordt een bidstond gehouden in de genoemde kerk. In deze dienst, die om 19.30 uur begint, hoopt ds. G.W.S. Mulder, preses van de vorige synode, voor te gaan.

VERSLAG VERGADERING PS ZUID 10 APRIL 2025

Namens de roepende kerk van Westkapelle opent ds. M. Boersma de vergadering op de gebruikelijke wijze in de vergaderzaal van de Sionkerk te Goes. Nadat de wettigheid van de vergadering is vastgesteld, wordt het moderamen na verkiezing als volgt samengesteld: ds. S. Maljaars, preses; ds. M. Blok, assessor-preses; ds. A.P. Baaijens, scribe; ouderling P. van Vijven, assessor-scribe; ouderling M. de Geus, quaestor.

De acta van de vorige synode worden goedgekeurd. Deputaten artikel 48 DKO brengen namens de andere particuliere synodi de groeten over. T.A. Stoop, bestuurder van Cedrah, meldt dat er binnen alle locaties van Cedrah een goede voortgang is van de zorg- en dienstverlening. Er is geen sprake van leegstand en het aantal vacatures is beperkt. Wel is het nodig ons voor te bereiden op de zogenaamde zorgkloof ten gevolge van een toenemend aantal ouderen, waardoor de vraag naar zorg- en dienstverlening

toeneemt. Tegelijkertijd is sprake van een afnemend aanbod van zorgpersoneel. De gesprekken met de reformatische zorgorganisaties RST, Salem en Sirjon over meer samenwerking worden voortgezet.

Ds. J. de Kok, voorzitter van de Stichting Hulpverlening in de PS Zuid, meldt de benoeming van ouderling W.C.J. Goudzwaard als nieuwe pastoraal werker in de plaats van G. van Veldhuisen, die dit 27 jaar is geweest. Betreffende Eleos wordt gemeld dat regiomanager mevrouw A. Weststrate met pensioen is gegaan. Haar opvolger, H. Roubos, wordt op de volgende synodevergadering uitgenodigd om kennis met hem te maken. De synode gaat akkoord met het financieel verslag over 2024, de begroting voor 2025 en de bijdrage voor 2025 van € 4,25 per (doop)lid. Als primus-afgevaardigden naar de Generale Synode worden na verkiezing benoemd de predikanten: A.P. Baaijens, M. Blok, S. Maljaars, C. van Ruitenburg en P.C. Vlot, en de ouderlingen M. de Geus, J. Koppejan, A.J. van der Maas, G.D. Roeland en P. van Vijven.

Classis Tholen heeft de synode verzocht te komen tot een uniform bedrag per (doop)lid voor de Classicale Evangelisatiecommissie van de classes Goes, Middelburg en Tholen. De drie classes hebben voorlopig € 1 per (doop)lid toegezegd. Bij de afgevaardigden leven veel vragen vanwege de ervaren onduidelijkheid over verantwoordelijkheden en bevoegdheden en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties en

de hoogte daarvan voor de classes. De synode stemt in met het voorstel van het moderamen om over deze problematiek een instructie op te stellen voor de komende Generale Synode. Een appelschrift van een lid van een gemeente uit de classis Tholen wordt in comité behandeld. De gemeente van Ouddorp wordt aangewezen om de vergadering van de PS in 2026 samen te roepen, op 16 april. De avond ervoor zal de bidstond worden gehouden in

het kerkgebouw van de gemeente van Ouddorp. In deze dienst zal ds. S. Maljaars, preses van deze vergadering, voorgaan. De synodevergadering wordt gehouden in Goes. Op verzoek van de preses eindigt de assessor-preses, waarna de preses de synodevergadering sluit.

P. van Vijven, assessor-scriba

KONING WILLEM-ALEXANDER JARIG

Op zondag 27 april hoopt Willem-Alexander, koning der Nederlanden, zijn 58ste verjaardag te gedenken. Wij willen onze koning met deze dag van harte feliciteren en wensen hem boven alles Gods onmisbare zegen toe voor het nieuwe levensjaar. Dat het op zijn verjaardag - de dag des Heeren - zijn overdenking mag zijn:

*Mijn schild ende betrouwen
zijt Gij, o God mijn Heer,
op U zo wil ik bouwen,
Verlaat mij nimmermeer.
Dat ik doch vroom mag blijven,
uw dienaar t'aller stond,
de tirannie verdrijven
die mij mijn hart doorwondt.*

Redactie De Saambinder

Berichten

LOTGENOTENCONTACT NARCISME

Een Handreiking, reformatorische vereniging voor familieleden van psychisch zieken, organiseert in verschillende regio's lotgenotencontact, bedoeld voor familieleden van mensen met narcisme. De avonden worden begeleid door een hulpverlener en een ervaringsdeskundige. Voor meer informatie en opgave: www.eenhandreiking.nl/informatie/lotgenotencontact-narcisme

ZANGAVOND

Tholen - Rehobothkerk, zat. 3 mei,

19.30 uur, psalmzangavond, Maarten Kerkhoff, orgel; leiding student L.J. van den Berge; collecte voor GBS.

BETUWSE LENTETOCHT

Op zaterdag 3 mei organiseert de Geref. Gemeente van Tricht-Geldermalsen de jaarlijkse Betuwse Lentetocht. De opbrengst is voor het bouwfonds van de Bethelkerk. Er zijn fietsroutes van 25, 40 en 60 kilometer en er is een auto/motorroute van 100 kilometer. Bij het begin- en eindpunt is er een markt. Voor de kids is er een kleurwedstrijd.

Locatie: Van Doorn, Laageinde 15a, Geldermalsen. Starttijd: tussen 9.30-12.00 uur; kosten: € 7,50 p.p., t/m 12 jaar € 4,-; per gezin; max. € 25,-; auto/motorroute: € 20,-. Meer info op www.betuwselentetocht.nl of tel. 0345-535688 (Arjaan van den Born).

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Kerkdiensten

ZONDAG 27 APRIL 2025

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 18.00 uur ds. K. Boeder; **Aalst** 14.30 uur ds. C. Sonneveld; **Alblasserdam** 9.30 en 16.30 uur ds. G. Beens; **Amersfoort** 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 10.00 uur ds. M.L. Dekker en 16.30 uur ds. J.B. Zippro; **Arnhem** 18.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Beekbergen** 19.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Bodegraven** 10.00 en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. P. Mulder en 14.00 uur ds. S.W. Janse; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur ds. A.J. de Waard; **Burgh-Haamstede** 10.00 en 18.30 uur stud. W. de Jong; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 12.00 (H.D.) en 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 18.30 uur ds. G. Beens; **Delft** 15.30 uur ds. M. Blok; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 uur (H.D.) ds. J.B. Zippro en 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Den Helder** 10.00 en 16.00 uur ds. B. Labee; **Deventer** 15.00 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. J.B. Huisman; **Doetinchem** 9.30 en 15.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 9.30 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; **Emmeloord** 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. J. Janse; **Enkhuizen** 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 17.30 uur ds. S. Maljaars; **Enter** 9.30 en 15.00 uur (Belijdenisdienst) ds. S. Maljaars; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Gorinchem** 10.00 en 16.00 uur ds. R.T. Michielse; **Gouda** 19.00 uur ds. W.A. Zondag; **Goudswaard** 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **'s-Gravenpolder** 14.00 uur ds. J.C. Kriekaart en 18.00 uur ds. M. Karens; **Groningen** 10.00 en 16.00 uur ds. A. Schot; **Hendrik-Ido-Ambacht** 16.30 uur (H.D.) ds. C. Harinck; **Herkingen** 18.00 uur ds. W. Harinck;

Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 14.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Hoofddorp** 9.30 uur ds. M. Blok en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A. Schot; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 15.00 uur ds. H. Brons; **Kampen** 9.30 en 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; **Kamperland** 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; **Kapelle-Biezelinghe** 10.00 uur ds. W. Harinck en 18.30 uur stud. J. Kroon; **Katwijk aan Zee** 10.00 en 16.00 uur ds. G. van Manen; **Klaaswaal** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Kortgene** 10.00 uur ds. C.J. Meeuse en 14.00 uur (Belijdenisdienst) ds. G.J. Baan; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Lelystad** 16.00 uur ds. M.L. Dekker; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur stud. K.L. Blok; **Marknesse** 19.00 uur ds. J. Janse; **Meeuwen** 18.00 uur ds. B.J. van Boven; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 19.00 uur ds. J.M. Evers; **Middelburg-Centrum** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse en 14.00 uur ds. E.J. Boudewijn; **Middelburg-Zuid** 9.30 en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 9.30 uur ds. G.J. van Aalst en 18.00 uur ds. J. Beens; **Mijdrecht** 15.30 uur ds. A. Schreuder; **Moerkapelle** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. H. Brons; **Nieuwdorp** 9.30 en 14.00 uur ds. H.A. van Zetten en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Nieuwe-Tonge** 10.00 uur ds. J. Beens en 19.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Nieuwer Ter Aa** 19.00 uur ds. M. Blok; **Nieuwerkerk** 15.00 uur stud. W. de Jong; **Nisse** 9.30 en 14.30 uur ds. G. Pater; **Ooltgensplaat** 9.30 uur ds. J.J. Tanis; **Oostburg** 19.00 uur ds. M. Boersma; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Oosterland** 10.00 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser en 14.30 uur ds. J.B. Huisman; **Oostkapelle** 9.30 en 16.00 uur stud. J. Kroon; **Oostvoorne** 14.00 uur

ds. J.M. Evers; **Oppeendoes** 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Ouddorp** 9.30 en 18.30 uur ds. W. Mouw; **Oude-Tonge** 15.00 uur ds. J. Beens; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30 uur ds. C. Hogchem; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Poortvliet** 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; **Puttershoek** 18.00 uur (H.D.) ds. J.J. Tanis; **Rhenen** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 14.30 uur ds. J. van Laar; **Rilland-Bath** 9.30 en 18.30 uur ds. L. van der Kuijl en 14.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rotterdam-Centrum** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Silfhout; **Rotterdam-Zuidwijk** 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Soest** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Spijkernisse** 17.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Sprang-Capelle** 9.30 en 15.00 uur ds. B.J. van Boven; **Terneuzen** 10.00 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 en 16.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Vlaardingenveld** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 9.30 en 16.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Wageningen** 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Westkapelle** 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Westzaan** 15.00 uur ds. J. IJsselstein; **Wierden-Aadorp** 9.30 en 18.30 uur ds. J. van Laar; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 14.00 uur ds. A.P. Baaijens en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 19.00 uur ds. A. Verschuure.

DINSDAG 29 APRIL 2025

De Valk-Wekerom 19.30 uur (H.D.) ds. B.J. van Boven; **Oosterland** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp.

WOENSDAG 30 APRIL 2025

Apeldoorn 13.15 uur (huw.bev.) ds. R.A.M. Visser; **Barneveld-Centrum** 19.30 uur (H.D.) ds. E.J. Boudewijn; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Brakel** 19.30 uur ds. G. Beens; **Dirksland** 19.30 uur ds. C. van Krimpen; **Elspeet** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Gorinchem** 19.30 uur ds. M. Karens; **Goudswaard** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Hilversum** 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoogeveen** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Kesteren** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Meeuwen** 19.30 uur (Belijdenisdienst) ds. E. Bakker; **Mijdrecht** 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; **Poederoijen** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Puttershoek** 19.30 uur (voor de GBS) ds. G. Hoogerland; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Terneuzen** 19.30 uur stud. J. Kroon; **Zwolle** 19.30 uur ds. J. van Laar.

DONDERDAG 1 MEI 2025

Capelle aan den IJssel-West 19.45

uur ds. G.J.N. Moens; **Klaaswaal** 13.30 uur (huw.bev.) ds. G.J. van Aalst; **Kootwijkerbroek** 19.30 uur ds. G. Beens; **Krabbendijke** 15.00 uur (huw.bev.) ds. P.C. Vlot; **Meliskerke** 14.30 uur (huw.bev.) ds. A.E. Brijder; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. M. Karens; **Nieuwdorp** 19.30 uur ds. M. Blok; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Nijkerk** 14.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; **Oudemirdum** 19.30 uur ds. G. van Manen; **Rijssen-Noord** 14.00 uur (huw.bev.) ds. A.T. Huijser; **Sliedrecht** 14.00 uur (huw.bev.) ds. R.T. Michielse; **Sprang-Capelle** 19.30 uur ds. A. Schot; **Wierden-Aadorp** 15.00 uur (huw.bev.) ds. A. Verschuure; **Zwijndrecht** 14.00 uur (huw.bev.) ds. H.E.P. Fortuijn.

VRIJDAG 2 MEI 2025

Barneveld-Zuid 14.15 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; **Den Helder** 19.30 uur (Belijdenisdienst) ds. G. Heijkamp; **Kootwijkerbroek** 14.00 uur (huw.bev.) ds. G. Beens; **Meliskerke** 14.30 uur (huw.bev.) ds. A.E. Brijder;

Oostkapelle 15.00 uur (huw.bev.) ds. S.W. Janse; **Sint Annaland** 14.30 uur (huw.bev.) ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; **Urk** 16.00 uur (huw.bev.) ds. A.J. de Waard.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 27 APRIL 2025

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

"Gedenkt uw voorgangers, die u het Woord Gods gesproken hebben"
Hebreeën 13 vers 7a

Met ontroering hebben gemeente en kerkenraad kennis genomen van het aangrijpende bericht dat is overleden hun geliefde oud-herder en leraar

N.W. Schreuder

in de leeftijd van 92 jaar.

Vanaf mei 1995 heeft hij enige tijd de boodschap van zonde en genade, van Adam en Christus in getrouwheid mogen verkondigen in onze gemeente.

De Heere sterke en ondersteune zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen in deze weg van verdriet en gemis. Hij mocht hen allen willen vertroosten zoals alleen Hij dat maar kan.

Namens gemeente en kerkenraad van de
Gereformeerde Gemeente te Oud-Beijerland:
Ds. J. van Rijswijk, preses
J.C. van Gilst, scriba

Iedereen die de afgelopen periode heeft meegedeeld rondom het afscheid van mijn lieve man, onze vader en opa

Jan Simon
van der Net

willen wij bedanken. Jullie hebben ons gesteund en getroost met jullie woorden en herinneringen. We zijn overweldigd door jullie meeleven en berichten in welke vorm dan ook. Het is voor ons hartverwarmend. Soli deo gloria!

Namens de familie,
mevrouw J. van der Net - de Gier

Houten, april 2025

Bent u ook op zoek naar mooie **raambekleding**? Wij komen vrijblijvend bij u thuis adviseren! We nemen naast veel kleur en stofstalen ook jarenlange ervaring mee. Bel Jan op 06-36294314 of kijk op **wiltraamdecoratie.nl**

Even een paar dagen er tussenuit?
Geniet van rust, ruimte en natuur op de Veluwe in onze nieuwe, luxe en comfortabele 4-pers. **B&B Mijllerzicht te Lunteren**. Meer informatie op www.mijllerzicht.nl of bel 06-22691950.

STICHTING
GEREFORMEERD
ERFgoed

Draag bij aan het behoud
van Gereformeerd Erfgoed

Word vrijwilliger!

Als stichting zoeken we vrijwilligers die ervaring hebben met het **(technisch) redigeren van tekst**.

Kijk voor meer informatie op gereformeerderfgoed.nl/vrijwilliger

Het Centrum voor Godsdienstonderwijs (CGO) is op zoek naar een

Docent Godsdienstsociologie

voor de Hbo-opleidingen in Gouda.

Voor een overzicht van de werkzaamheden, het profiel, de taakomvang en de arbeidsvoorwaarden verwijzen we u naar onze website www.cgo.nu/hbo-opleiding/vacatures

Informatie en toelichting:

Voor verdere informatie kunt u ook contact opnemen met de studieleider CGO-Hbo, drs. J. van Mourik (jvanmourik@cgo-hbo.nl) of de directeur, dr. E.G. Bosma (egbosma@cgo-hbo.nl).

Sollicitatie en procedure:

U kunt uw sollicitatiebrief met cv voor D.V. 10 mei sturen naar: secretariaat@cgo-hbo.nl. Het sollicitatiegesprek zal in onderling overleg worden gepland.

CENTRUM VOOR GODSDIENSTONDERWIJS

DE KOSTUUMSPECIALIST

De grootste in ambtskostuums, zakelijke (maat)pakken én trouwkostuums. We adviseren u graag persoonlijk (desgewenst op afspraak), van harte welkom!

Bergambacht | Veenendaal | [f](https://www.facebook.com/speksnijder) [ig](https://www.instagram.com/speksnijder) [p](https://www.pinterest.com/speksnijder) [in](https://www.linkedin.com/company/speksnijder) speksnijder.nl

SPEKSNIJDER
mode met aandacht

PETRAKERK

GEREFORMEERDE GEMEENTE EDE

zoekt een

Evangelist (0,5 FTE)

Vanuit de Petrakerk vindt evangelisatie plaats op straat, onder kinderen en onder vluchtelingen/statushouders. Sinds 2021 is kringloopwinkel 't Spoorhuis in het centrum van Ede daarbij gekomen. In 't Spoorhuis organiseren we een Bijbeluur op zondagmiddag, een inloop en verschillende bijeenkomsten.

We hebben het verlangen meer mensen in Ede in aanraking te brengen met Gods Woord. Daarom zoeken we een evangelist die niet alleen zelf actief is in het missionaire werk, maar ook de gemeente toerust en inspireert om hierin mee te doen.

Voor meer informatie, profiel en de functie-eisen:
www.petrakerkede.nl en www.spoorhuisede.nl

Werken op Texel

Basisschool Timótheüs

Vanwege de groei van onze school
en ter versterking van ons lesgevend team
in de onderbouw (0-4),

zoeken wij vanaf **Augustus** een
Groepsleerkracht (0,6 - 1 FTE bespreekbaar)

Bijbels onderwijzen op Texel?

**HERHAALDE
OPROEP!**

Meer informatie

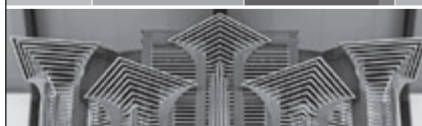
Voor meer informatie over de vacature kun je contact opnemen met A. de Vreugd, directeur.
Telefoon: 06-37183835.
E-mail: directeur@basisschool-timotheus.nl.
Voor een kennismakingsbezoek ben je van harte welkom. Kijk op www.endanwordjeleraar.nl voor meer informatie.

Solliciteren

Voel je je aangesproken door deze advertentie?
Stuur dan je sollicitatie per e-mail naar de secretaris van het schoolbestuur:
J. Stark, E-mail: jstexel@kliksafe.nl of bel 06-12326452 bij vragen.

Te koop in Scherpenzeel: zeer ruime vrijstaande woning, 7 slaapkamers, grote kelder en zolder. Gelegen op een groot perceel met een royale tuin, grote garage en schuur. Door eventueel slaapkamer en badkamer op de begane grond is de woning levensloopbestendig. Deze woning is zeer geschikt voor diverse doeleinden, mantelzorg enz. Centraal gelegen nabij kerk, school en winkels in Scherpenzeel. Prachtige, rustige omgeving. Info: 06-44627377

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

■ NIEUWBOUW
■ RESTAURATIE
■ OVERPLAATSING
■ ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Nieuwe uitgaven

€ 23,90

B. Hooghwerff

Gelouterd door het lijden

Getuigenissen van Gods kinderen in de Tweede Wereldoorlog. Heel treffend zijn de getuigenissen van hen die mochten ervaren dat de Heere van hen afwist, soms in de verschrikkelijkste omstandigheden.
gebonden | 33133367 | 207 blz. | € 23,90

€ 13,90

Ds. A.T. Huijser

Op en onder de kansel

Gedachten van een pastor. In dit boek geeft ds. Huijser een inkijkje in de wereld 'op en onder de kansel'. Het bevat persoonlijke impressies en ervaringen uit het kerkelijk leven.
gebonden | 33133305 | 127 blz. | € 13,90

€ 18,90

Ds. I. Kievit

Christus alleen

Ds. Kievit heeft Filippenzen 3:1-14 tekst voor tekst verklaard en toegepast in wekelijkse meditatie. De heer R.F. Rebel heeft ze in korte hoofdstukken weergegeven.
gebonden | 33133374 | 171 blz. | € 18,90

€ 19,90

John Newton

Rust voor uw ziel

Dertien preken over woorden van Christus in Mattheüs 11:25-30. Met een levensschets door ds. P. de Vries.
gebonden | 33133336 | 222 blz. | € 19,90

Elzenkade 6 | 3992 AC Houten
030 63 73 434 | www.hertog.nl

Den Hertog uitgeverij

De Schutse

Zorg wat er echt toe doet

**Je eigen werktijden kiezen?
Kom werken bij De Schutse!**

Ben je op zoek naar een baan in de zorg met de flexibiliteit die past bij jouw leven? Bij De Schutse bieden we je de unieke kans om zelf je werktijden te kiezen! Parttime, fulltime, of iets daartussenin; wij denken graag je met mee.

Wij zoeken de volgende enthousiaste collega's:

- Verpleegkundigen Oud-Vossemeer
- Verantwoordelijk medewerker Huishouding/Wasserij
- (Persoonlijk) begeleider(s) Kesteren/Opheusden/Oud-Vossemeer
- Jeugd- en Gezinsprofessional Tholen/Goeree-Overflakkee/Hoeksche Waard
- Begeleider(s) Intensieve Begeleiding
- Teamleider(s) Kesteren/Achterberg
 - Nachtdienstmedewerker
 - Communicatieprofessional
 - IT-medewerker

Klinkt dit als iets voor jou? Kijk op onze website www.werkenbijdeschutse.nl voor de uitgebreide vacatures of neem direct contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman (06 39 36 75 89) of mail naar werkenbij@deschutse.nl

**HEEREN
VAN
OPHEUSDEN**

AMBTSKLEDING
MAATKOSTUUMS
TROUWKOSTUUMS
GELEGENHEIDSKLEDING

AFSPRAAK MAKEN?

We bieden de mogelijkheid voor een afspraak in de avonduren of voor bezoek bij u aan huis.

HEERENVANOPHEUSDEN.NL | 0488 42 96 90 | INFO@HEERENVANOPHEUSDEN.NL
BURGEMEESTER LODDERSTRAAT 38 | 4043 KM | OPHEUSDEN

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Cursussen Oudvaders

Wilt u zich de inhoud van een oudvader echt toe-eigenen? Schrijf u dan in als cursist!

Voor meer info bezoek de website of bel 0118-583025 / 0172-532796

ACTIVITEITEN

Palliatieve zorg bij de ziekte van Parkinson

Voor mantelzorgers van mensen met de ziekte van Parkinson

Woensdag 7 mei – 19.30 uur | Gouda | Karina Valkenburg

Managen van mantelzorg

Voor mantelzorgers van mensen met dementie

Donderdag 8 mei – 19.30 uur | 's-Gravenpolder | Corrie Vroon

Samen de natuur ervaren

Voor volwassenen met een visuele beperking en hun partner én voor (ouders van) kinderen met een visuele beperking

Zaterdag 10 mei – 10.00 uur | Woerden

Spina bifida – beleidsmedewerker SGP

Voor mensen met spina bifida en hun naasten

Vrijdag 16 mei – 20.00 uur | Leerdam | Ardjan Boersma

Bijbelstudie en ontspannende activiteit

Voor mensen die het Praktijkonderwijs volg(d)en

Zaterdag 17 mei – 10.00 uur | Hardinxveld-Giessendam

Een lesje krijgen of geven?

Voor ouders van kinderen met het Downsyndroom (en hun kinderen)

Zaterdag 17 mei – 10.00 uur | Terwolde | W. Visscher

Van onbegrip naar acceptatie

Voor vrouwen die getrouwd zijn met een man met autisme én voor echtparen van wie de man autisme heeft

Donderdag 22 mei – 10.00 uur | Woerden

Managen van mantelzorg

Voor mantelzorgers van mensen met dementie

Donderdag 22 mei – 19.30 uur | Woerden | Corrie Vroon

Ouderschap met zorg, een leven vol liefde

Voor ouders van kinderen met een verstandelijke beperking

Donderdag 22 mei – 19.30 uur | Woerden | Geertrude Zwemer

Bijbelsonderwijs afgestemd op het verstand, gericht op het hart

Voor ouders van kinderen met het Downsyndroom (en hun kinderen)

Zaterdag 24 mei – 10.00 uur | Ridderkerk | K. van Vliet

Hoogbegaafdheid en werk

Voor (vermoedelijk) hoogbegaafde reformatorische volwassenen

Dinsdag 27 mei – 19.30 uur | Nijkerk | Larinda Bok

Voor meer informatie en aanmelden:
0348 48 99 70 • info@helpendehanden.nl
www.helpendehanden.nl

Begrafenisonderneming
Treur

tel. 030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
begrafenisondernemingtreur.nl

AB STRESSENONRUSTDEBAAS.NL
Albert van den Berge

Je hoofd nooit stil? Vast in angst, stress en onrust? Doorbreek die cirkel met De Ontspanformule!

- ✓ Gratis online training
- ✓ Eerste stap naar rust en ontspanning

Gun jezelf die rust. Start nu!

tel. 06-25081102

TE KOOP

- ✓ Energielabel A++
- ✓ Onderhoudsarm
- ✓ Volledig geïsoleerd
- ✓ Perceel: 421 m²
- ✓ Wonen: 87 m²
- ✓ 2 slaapkamers
- ✓ Sauna

Op een unieke locatie in het hart van Friesland, direct aan de Elfstedenroute, staat deze luxe 4-persoons recreatiewoning te koop. Gelegen op een ruim perceel met eigen aanlegsteiger biedt deze woning alles voor wie wil genieten van water, ruimte en comfort. In vakantiepark Landal Elfstedenhart geniet je van duurzame woningen, rust en een prachtige omgeving.

Meer weten? Neem contact op met Ries: 06 81 58 84 43

Te huur kamer 20 m2 met eigen voorzieningen in **Ederveen** (dichtbij station De Klomp). Van ma t/m vr. € 350,- p. mnd. (incl.). Tel. 06-494 969 23.

Mooie, stevige aquarelkaarten vind je bij **www.kaartje-posten.nl** Het is ook mogelijk deze voor een **aantrekkelijke prijs** in te kopen voor het goede doel!

Je werk: Dienen of verdienen?

Vier weken inspiratie: Christen in je werk

Ontdek praktische manieren om je geloof zichtbaar te maken op de werkvloer. We sturen je drie keer per week een podcast, inspiratie of inzicht.

Begin nu en ontvang vier weken lang gratis inspiratie!

Meld je aan op

www.rmu.nu/christeninjewerk

www.rmu.nu

0318 - 54 30 30

info@rmu.nu

RMU

SAMEN
WERKT
BETER

Ontdek leiderschap in de zorg en begeleiding

Solliciteer als teamleider bij De Schutse

Ontvang waardevolle tools voor ontwikkeling en professionalisering als teamleider en persoon. Samen voor leiderschap in zorg en begeleiding!

De Schutse
Zorg wat er écht toe doet

Neem contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman,
06 - 39 36 75 89 of mail naar:
werkenbij@deschutse.nu

Uitrusten in de Betuwe?

06 37 18 21 93

www.vakantiehuisjedevlissing.com

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Psychologische hulp voor kinderen en volwassenen

Brouwer Psychologen geeft hulp aan kinderen, jongeren en volwassenen bij psychische klachten en in moeilijke situaties. Dat doen we vanuit onze christelijke identiteit, al ruim 30 jaar. Wij bieden o.a.:

- behandeling en begeleiding
- psychologisch onderzoek

Dit doen we ook voor mensen met een verstandelijke beperking.

Kijk op www.brouwerpsychologen.nl.
Of bel **0180 - 426955**

Ridderkerk, Barneveld, Geldermalsen
en Apeldoorn (nieuw)

bettinkregeltechniek.nl ➤ Terschuur

Wij zijn de slimme schakel voor elke bouwcommissie of kerkvoogdij

- Regeltechniek voor HVAC-installaties in ieder kerkgebouw
- Eenvoudig beheer van uw installaties
- Optimaal comfort op ieder gebruiksmoment

Benieuwd naar meer?
Bel/app Mees Bettink:
06 47 55 69 11

Vacatures

- Software-engineer ➤ Inbedrijfsteller

BETTINK
REGELTECHNIEK

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

- * Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
- * Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
- * Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

2

Europa's grootste keus

Braziliaans eiken Keuken compleet zoals opgesteld en inclusief getoonde 3 apparaten.

Kraakprijs!
1564,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m2 in Rijsen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Genieten van Hollandse gastvrijheid in een Duitse sfeer

Ons hotel beschikt over hotelkamers voor 2 personen tot volledige ingerichte appartementen tot 7 personen. Kom naar het mooiste plekje in het Sauerland.

LANDHAUS
FORRA

Tel.: +49 2975228

Heeft u iets te vieren?
Informeer naar
de mogelijkheden

www.landhausforra.com

Betaguard (NeoLife) - bij pollen in de lucht: verzachtende invloed op de bovenste en onderste luchtwegen, om vrijer te ademen door de neus, bij een gevoelige huid.
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Vast in een Pornoverslaving?

Mediorah helpt je weer grip te krijgen
zet de eerste stap naar herstel en
neem contact op!

www.mediorah.nl

mediorah

Open huis op:
D.V. 2 mei 13.00-21.00
D.V. 3 mei 10.00-15.00

Te
koop

Naar de Veluwe wanneer u wilt?

Op ons **kleinschalige** park kunnen wij u enkele (bijna nieuwe) **chalets** te koop aanbieden. Kom vrijblijvend langs voor een bezichtiging in één van deze sfeervolle chalets. Volledig ingericht en klaar voor eigen gebruik, of verhuur.

Hartelijk welkom.

Meer informatie?

casafamilia.nl/tekoop

Kieftveen 30b Voorthuizen

06-17347000 voorthuizen@casafamilia.net

FIETS MEE VOOR DE ZGG!

De activiteitencommissie in Opheusden organiseert een voorjaarsfietsstocht (30 en 50 km) op zaterdag 10 mei. Het vertrek is tussen 10.00 en 12.00 uur bij de kerk van de Ger. Gem. (ingang Eikenlaan 37). Kosten: €5,00 p.p., €2,50 per kind t/m 12 jaar (max. €17,50 per gezin). Er zijn leuke tussenstops! De opbrengst is bestemd voor de ZGG.

Bureau
Mark.

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

Certificering

VROUWEN OCHTEND

SHALOM IN OEKRAINE

Joods-christelijke gemeente Beit Emet in oorlogstijd

SPREKERS:

Ds. A. Margulis die in deze moeilijke tijd de boodschap van 'Shalom' mag brengen

Mw. Margulis is betrokken bij de pro-life organisatie 'Mission to Ukraine'

Dhr. A. Kortleven over een nieuw project: pastorale en diaconale hulp aan oorlogsweduwen en hun kinderen

Een projectkoor met Hebreeuwse zang begeleid door diverse instrumenten verzorgt de muzikale momenten.

Na afloop een **gratis lunch**

D.V. dinsdag 13 mei

Aanvang 10.00 uur

Inloop met koffie en thee vanaf 09.15 uur

Adres: Ger. Gem. Tricht-Geldermalsen

Laan van Leeuwenstein 10

Hartelijk
welkom!

Voor de kleine kinderen is er **crèche aanwezig**, hiervoor vooraf aanmelden. Ook **aanmelden** voor de lunch i.v.m. de catering, via:

Een waardevolle en gezellige ochtend!

israelochtend.nl of 0348-489929

Gezocht: woning voor vakantie op Walcheren. Voor 10 personen,
2 weken (periode 18 jul - 9 aug).
Tel: 0548-364462

MfN-registermediator nodig?
vanweelden-mediation.nl | 0318-250105

Te huur Veluwe: 2 persoons vak. huisje
in buitengeb. van Lunteren met vrij
uitzicht. Nabij natuurgebied.
Voor info bel met Thea: 0622276906.

Herdenk WOII: Huib wordt dwang-
arbeider, Onder de Duitse bezetting,
Frans Wickers (Schipers), Puzzel
en lesbief De Bevrijding:
www.ramshoorn.nl

HARKES
Begraffenissen
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22
WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFFENISSEN

VAKANTIE in de BETUWE op boerderij-
camping DE VIJVERHOF in OMMEREN.
Tevens verhuur accommodaties.
www.campingdevijverhof.nl
0344601973/065708822

JOUW ADVIES MAAKT HET VERSCHIL – IN TUINMEUBELEN ÉN KLANTTEVREDENHEID

TUINMEUBELEN

HG TUINMEUBELEN IN LOOSDRECHT IS DÉ
BESTEMMING VOOR STIJLVOLLE TUIN- EN
LOUNGESETS, PARASOLS EN TERRASPOTTEN.
HELP JIJ KLANTEN DE JUISTE SFEER VOOR
HUN TUIN TE VINDEN? WIJ ZOEKEN EEN:

SHOWROOMVERKOPER

38 uur per week

meer of minder uren zijn bespreekbaar

Heb je interesse of wil je meer informatie?

Kijk op onze website: **www.hgtuinmeubelen.nl**

Bewuste keuze

Colofon

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

**Bijdragen van medewerkers, boeken
ter recensie en vragen voor de rubriek
'Vraag en antwoord' naar:**

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@klikSAFE.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum
van verschijning van De Saambinder in de
daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

**Advertenties en familieberichten
aan Verloop, Alblasserdam:**

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór
de week van verschijning aangeleverd te
zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-
morgen 9 uur.

Advertenties € 1,95 per mm.
Familieberichten € 0,50 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.

De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten
en advertenties zonder overleg aan te passen,
in te korten of zonder opgave van reden niet
te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

47

Is dat mijn koning?

Waarom huilde Alexander de Grote nadat hij de hele wereld veroverd had? Omdat er maar één wereld te veroveren was.

Het zal je koning maar wezen. Alexander had maar één wens: de hele wereld, en nog liever meer werelden, veroveren. Vorst en gebieder zijn van alle mensen. Hij leefde voor zichzelf. Veel plezier heeft hij er niet van gehad. Hij stierf op 32-jarige leeftijd aan tyfus en was koning-af. Zijn rijk ging roemloos ten onder. Kortgezegd: opgaan, blinken en verzingen. 'Is dat mijn koning?'

Wie is jouw favoriete wereldleider? Poetin, om zijn macht? Zelenski, om zijn moed? Trump, om zijn magisch optreden? Of is straks Xi, China's leider, overste van de wereld? Niemand weet het. Het maakt ook niet uit. Wees niet al te ongerust. De heersers zijn maar knechten van de hoogste Koning, Die alle macht heeft in hemel en op aarde. Zelfs dictators gaan geen streepje verder dan God toelaat. Voor Hem zullen ze buigen.

In de lijdensweken hoorden we over een Koning, zonder gedaante of heerlijkheid. Hij was veracht en de onwaardigste onder de mensen. Een Man van smarten, verzocht in krankheden. Verwond, verbrijzeld. Kun je begrijpen dat we zongen: 'Is dat, is dat mijn Koning?' De moslims zeggen: die-nen jullie zo'n zwakke God? De vrouwen en discipelen na Pasen begrepen het beter: 'De Heere is waarlijk opgestaan!' Zo leeft de Vorst altoos, zo leeft Hij eindeloos. Mijn Heere en mijn God, zegt Gods kind.

Het is in ons land (bijna) koningsdag. Het koningshuis hebben we gekregen. Aan het Huis van Oranje, de voorouders, hebben we veel te danken. Nu verbindt het koningshuis ons verdeelde volk in deze onrustige tijd. Daarom een oproep aan ieder die dit leest. Bid voor ons koningshuis en voor de regering. 'Vreest God; eert de koning' (1 Petrus 2:17). ♦

Leestip: Psalm 99

▶ Alexander de Grote

Een dominee in de gevangenis

Zou ds. Ledeboer een boete krijgen?

'Hé Wouter, gaan jullie donderdagavond ook naar ds. Ledeboer als hij in Benthorn preekt?' vraagt Hendrik terwijl ze samen uit school naar huis lopen.

'Ja! Vader en moeder zijn het vast van plan', antwoordt Wouter, 'maar voor grootmoe is het te ver.'

'Ik vind het best spannend om steeds ergens anders naartoe te gaan', bekent Hendrik.

'Eerst was er kerk in de burgemeesterswoning, daarna op de dorsvloer van Rodenburg, toen bij Teunis van der Knijff, en nu weer in Benthorn.'

'Nou', merkt Wouter op, 'weet je wat ik spannend vind? Dat veldwachter Van der Kleij regelmatig komt kijken. Je weet maar nooit wat hij van plan is.'

'Weet je wat mijn vader vertelde?' zegt Hendrik zachtjes terwijl hij om zich heen kijkt. 'Dat ds. Ledeboer en zijn volgelingen elke week een boete krijgen van burgemeester Van Galen, omdat ze met meer dan twintig mensen tegelijk bij elkaar komen.'

'Nee toch,' schrikt Wouter, 'is dat echt waar?'

'Ja, zeker weten!' knikt Hendrik heftig. 'Dat is een regel uit een oud wetboek van Napoleon.'

'En vindt koning Willem II dat dan nu nog goed?' vraagt Wouter vol verbazing. 'Hij is nu toch de baas van ons land en van de kerk?'

'Ja, daarom juist. Hij wil niet dat dominees buiten de Hervormde Kerk preken.'

'O,' zucht Wouter, 'en ik was zo blij dat ds. Ledeboer vorige week weer terug was in ons dorp. Het duurde zo lang. Ik heb wel eens gedacht: zou hij nog wel terugkomen? En wat zou er gebeurd zijn als hij niet meer terugkwam? Zouden we dan weer naar de Hervormde Kerk teruggaan, denk je?'

'Tuurlijk niet', zegt Hendrik stoer, 'hoe kom je daar nu bij. En trouwens, als ds. Ledeboer niet terug zou komen, dan zou Teunis van der Knijff ook kunnen preken. Dat heeft hij pas toch ook gedaan?'

'Ja, daar heb je gelijk in', knikt Wouter. ♦

Vraag ^{en} antwoord

door
ds. Labee

Ontslapen

Waar komt het woord 'ontslapen' vandaan en mogen we dat alleen gebruiken voor Gods kinderen?

Stéfanus

Enige voorzichtigheid past ondergetekende want enkele weken geleden schreven we dat de meest gebruikte zegswijze 'overlijden' niet altijd passend is. Er is wat huiver voor de klank van dat woord als we bedenken dat achter de doodsjordaan niet voor ieder mens het lijden stopt. Maar terecht hebben verschillende lezers aangegeven dat de oorspronkelijke betekenis van dit woord niet 'over het lijden heen' betekent. Overlijden is afkomstig van het oud-Hollandse woord 'overliden'. En dat woord 'liden' had destijds niet de betekenis van 'lijden' maar van 'gaan'. Volgens het etymologisch woordenboek heeft het die betekenis ook in het woord overlijden: 'overgaan, overgaan tot een ander leven'. Het is dus niet 'over het lijden' heen zijn, maar 'overgaan' van de tijd in de eeuwigheid. En dit is van toepassing op alle mensen, of ze nu eeuwig moeten lijden of eeuwig van het lijden bevrijd zijn.

Hoewel we van het woord 'ontslapen' geen oorspronkelijke betekenis hebben kunnen vinden, is er ook hier sprake van een bepaalde 'klank' die dit woord toch onterecht alleen reserveert voor Gods kinderen. Waarschijnlijk herkennen we de uitdrukking van Stéfanus, de trouwe diaken die na een heerlijk getuigenis de marteldood stierf. Dan lezen we in de laatste verzen (59 en 60) van Handelingen 7: 'En zij stenigden Stéfanus, aanroepende en zeggende: Heere Jezus, ontvang mijn geest. En vallende op de knieën, riep hij met grote stem: Heere, reken hun deze zonde niet toe. En als hij dat gezegd had, ontsliep hij'. De kanttekening (11) laat ons weten: 'Dat is, is gestorven; want de dood der gelovigen wordt een slaap genaamd om de zalige opstanding uit de doden, waardoor zij als uit een slaap wederom zullen opgewekt worden ten eeuwigsten leven'.

We willen daar niets van af doen maar de aandachtige Bijbellezer weet dat we bijvoorbeeld in 1 Koningen óók lezen

van Jerobeám, Rehábeam, Baësa, Omri en zelfs de goddeloze koning Achab die 'ontsliep' met zijn vaderen. En in Daniël 12 lezen we: 'En velen van hen die in het stof der aarde slapen, zullen ontwaken, dezen ten eeuwigsten leven, en genen tot ver-smaadheden en tot eeuwige afgrijzing' (vers 2). Hier leert kanttekening 9 ons dat 'slapen' wijst op 'de slaap des doods' voor bekeerden en onbekeerden.

Luther

Ook bij het woord 'ontslapen' of de uitdrukking 'ontsliep met zijn vaderen' kunnen we dus denken aan kinderen van God of kinderen van satan. Misschien is de aanvulling 'in Christus' voor Gods kinderen wel het meest passend: 'ontslapen in Christus'. Dan past ook eens het 'opstaan met Christus' in de morgen der opstanding. In die geest schreef de bekende reformator Maarten Luther (1483-1546). Eens schreef hij een brief aan zijn vader, Hans Luther, die stervende was. Kort daarvoor was zijn vader de vraag gesteld of hij geloofde in de gronden die zijn zoon predikte. Zijn antwoord was: 'een schurk is hij die er niet aan gelooft'. Daarop voegde zoon Maarten zijn vader toe: 'sterven is een uurtje slapen om straks bij Christus te ontwaken'.

Zelf heeft Luther ook gesproken over het graf als 'slaapkamer'. Vanuit de wetenschap dat hij naar ziel en lichaam door Christus was gekocht en betaald, schreef hij: 'Daardoor is voor mij het graf een slaapkamertje. Ik zal slapen, totdat Hij komt en aan mijn grafsteen klopt en zegt: Maarten Luther, sta op! Dan zal ik meteen opstaan en eeuwig met Hem zijn'.

Lezer(es), rekent u met die werkelijkheid van de dood die ons eeuwig wel of eeuwig wee brengt? Want 'Wie leeft er, die den slaap des doods niet eens zal slapen?' ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.